

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 5.

V Ljubljani, v ponedeljek 7. januarija 1895.

Letnik XXIII

Učimo se od nasprotnikov!

„Arbeiterzeitung“, glasilo avstrijskih socialnih demokratov je od novega leta sem — dnevnik, kakor smo že poročali. Nam se zdi ta dogodek tolike politične važnosti, da ga omenjamo na tem mestu. Krepka, dobro organizovana socialistična stranka si je vkljub vsemu preganjanju priborila svoj dnevnik. Svojega pičlega zaslužka so si pritr-gavali delavci noviči za novičem, dokler se ni omogočilo nameravano podjetje. Učimo se po-žrtvovalnosti od njih!

Stranka, ki jo zastopa „Arbeiterzeitung“, nima še političnih pravic; vrata v razne zbornice so vsem delavcem dosedaj še zaprta; in vendar sega njihov glas tako daleč, da odmeva v palačah bogatinov in v pisarnah državnikov vedno silneje, vedno več po-zornosti in tudi strahu vzbujajoč. Organizovani so, skupaj držé — in v tem imajo moč! Učimo se od njih organizacije!

Pesimizem in ž njim združena melanholična lenoba preveva druge slojeve. „Saj ne bo nič“, vse nič ne pomaga, tako si jemljejo vero in upanje v svoje vzore. Mlado navdušenje traje le malo časa; mladost prehitro izhira.

Koliko razvnetih gorečnikov za narodno stvar komaj vstopivših v življenje, že propada grdemu, sebičnemu kozmopolitizmu, ne meneč se za prejšnje idejale. Koliko moč v teoriji in v besedah navdušenih za svobodo cerkve, za njene pra-vice, ob času dejanja, vrže orožje z navdušenjem vred ob tla, češ: ne bo nič, ne zmagamo! Koliko jih je, ki sanjajo o blagostanju ljudstva, ki čutijo potrebo, da se mu mora pomagati; ko pa premi-šljajo težave, jim upade srce in brez upanja tiho v miru izsanjarijo svoje vzore in žive vlastni — prak-

tični politiki. Po delovanju sodeč moramo reči, da med večjimi strankami dosedaj skoraj samo soci-jalno-demokratska stranka zaupa vase, vse druge so menda izgubile vero v svoje vzore, v svoja načela. In vendar so načela socialne demokracije v svojem bistvu nasprotna človeški naravi, ker uničujejo njeno odvisnost od Boga in npravnega za-kona, in njeno samostojnost v mi-šljenju in delovanju. S svojimi materia-lističnimi načeli tvorijo največje protislovje, progl-ašajoč človekovo absolutnost in h krati njegovo po-polno odvisnost od gospodarskih pogojev njegovega življenja. Vse imajo proti sebi: Cerkev, državo, ve-čino stanov, človeško naravo samo — in vender živo upajo in v tem upanju delujejo. Ali ima slaba reč res več močij na človeka, nego dobra in ali so junaki v boju za slabo res krepkejši in mnogo-brojnejši, nego za dobro. Učimo se od soci-jalistov zaupanja v svoja objektivno resnična in jedino prava načela in delovanja po njih!

Dobro si zapomnimo besede, ki jih celi družbi govori prva št. dnevne „Arbeiterzeitung“:

Wir haben keine andre Wehre,
Als ein gedrucktes Blatt Papier,
Ihr habt dagegen Riesenheere,
Ihr habt die Macht, der Staat seid ihr.
Habt Kirchen, Schulen und Museen,
Besitzt, was Menschengestalt erfand,
Und sollt uns doch nicht zittern sehen
Mit unserer Zeitung in der Hand.

Hvala Bogu, mi katoličani imamo nekaj, česar ne omenja imenovana pesem, namreč — resnico. Zavedajmo se tega in borimo se zanjo, ker le tako bomo vredni, da jo imamo. Vzlasti proti socialistom se bojujmo v ti zavesti. Naš boj proti njim bodi pozitiven za resnico in pravico, ne toliko

proti nesrečnim delavskim žrtvam lažnjivega materijalizma, kakor za vse, kar je resnično in pra-vično.

V tem boju moremo zmagati samo katoličani, ker ne nastopamo direktno niti „za obrambo obsto-ječega reda“, niti „za javno varnost“, niti za „na-polnene žepe“, niti „za mirnejše življe“ i. t. d., marveč jedino le za večna, naravne in razodete re-snice, jedino le za omadeževano dostojanstvo člo-veštva, ki se more dvigniti samo v svojem Odrše-niku. — Socialisti pravijo o sebi v 1. šte. svojega dnevnika:

Kein Söldner dient in unseren Reihen,
Kein Geldsack ist ihr Kommandant —
So wollen wir die Welt befreien,
Mit unserer Zeitung in der Hand.

Prvi dve vrsti morata veljati tudi o nas. Zadnji del pa izpremenimo v samozavesten klic: Svet ho-čemo osvoboditi z znamenjem sv. križa v roci!

Koroški deželni zbor.

Iz Celovca, dne 4. jan.

I. seja dne 3. januarija: Deželni zbor koroški se je danes zbral v prvič v tej seziji. Pokazalo se je kar v tej seziji staro nasprotstvo proti Slo-vencem!

Po sveti maši v cerkvi sv. Duha zbrali so se poslanci, katere je deželni glavar dr. Erwein po-zdravil z daljšim nagovorom. Rekel je, da so se zadnji sklepi deželnega zbora po „možnosti“ izvedli, omenjal zidanja nove deželne bolnišnice, ki se je začela zidati dne 16. februarja 1894. Poslopje bode menda dovršeno letošnjo jesen. Potem omenja otvo-ritve žiljske železnice, odkritja spomenika grofu Fr. Enzenbergu. Konečno se zahvaljuje deželnemu pred-

LISTEK

Moje ječe.

(Po pisateljevi smrti izdana poglavja.)

IV.

Med razloge, vsled katerih sem obsojal zadnje izvršene ali poskušane vstaje, moram gotovo šteti tudi popolno udanost v nauk sv. evangelijev, ki ne dopušča tacihi činov sile. Ne, kakor bi bil postal pospešitelj sužnosti in sovražnik svobode; a bil sem prepričan, da se sme svoboda širiti samo postavnimi in pravičnimi sredstvi, nikdar z od-pravljenjem postavljenih oblasti in z dvignjenjem prapora državljanske vojne. Odkar so mi bili prešli dvomi v veri in sem trdno verjel v resnine katoliške vere, nisem mogel nikdar več pripustiti misli, da bi mogla ljubezen do domovine izvajati svoje zahteve od drugod, nego iz krščanstva, ki propoveduje globoko sovraštvo do krivice zjedinjevo z ljubeznijo občega blaga, a s trdno voljo, da se ne sme dovoliti kaj slabega v upanju doseči kaj dobrega. Vlada je slaba? Ne ostane družega po-močka, nego iti proč ali pa ostati in biti po-kornim njenim postavam, ne da bi se posluževal njenih zmot in izvrševati se mora vse kreposti, ne izvzemši one, tvegati raje svoje življenje, ako treba, nego udeležiti se, katere si bodi krivice.

Sicer pa, ako so bili v mojej mladosti po-litični moji nazori bolj prenapeti, nikdar jih nisem tiral do demagogije in do zaničevanja vseh starih zakonov. Pristaši jakobinizma bili so mi zopni. Vroča ljubezen do domovine svoje ni rodila v meni želje po narodni vladi in po premaganju tujca, ki v njej gospodari.

Ko so z leti dozorevali moji nazori, sem jih nekoliko popravil, ne da bi spremenil njihovo bistvo. Vender je moje odkrito obsojenje vsake spletke in vsake državljanske vojne v obče rodilo jezo in gnjev po mojem zaporu med mnogimi puntarskimi liberalci. Nakateri izmed njih drznili so se, obsojati vsa moja dejanja; meni pa so se smilili. Drugi skušali so me žaliti v mojej časti, predstavljaje me kot človeka, ki se je oblatil s prazno vero. Največji bedaki pa so mi pošiljali brezimna pisma polna psov.

Nekaj posebnega! nekateri [med temi norci preganjali so me v enem smislu; drugi pripisovali so si iz ravno nasprotnih predsodkov pravico, biti mi sovražnim, imenovaje one »carbonarija« in moja ljubezen do reda in cerkve v njihovih očeh ni bila družega nego gola hinavščina. Imel sem ne malo in silovitih dokazov zlobe teh dveh skrajnih strank in Bog je brez dvoma hotel tako, da sem ostal miren, ko sem občutil vsak dan večji stud pred vsakim izgredom in sem se odtegoval vsakemu vplivu nazorov drugih.

Jaz sem pa storil sklep, da se pustim natol-cevati in trgati, bodi si z besedami ali v časniki, da bi kogar si bodi poučeval ali miril, na to niti mislil nisem. Bojim se pa, da je bila ta navidezna mirnost bolj sad napuha in nevolje, ko pa kre-posti. In tudi danes še, kadar mislim na skrivno sovraštvo nekaterih ljudij, čutim, da jim odpušcam to sovraštvo, a moje odpušcanje ni popolnoma brez nevolje.

V.

V roddini pa so bile tolažbe vedno iste. Moja prisotnost bila je razjasnila vse te obraze. V toliko dolgih letih postal sem bil jedino poželenje vseh njihovih src! In sedaj, ko je bila ta želja izpol-njena, kazalo se mi je jasno, da so srečni.

O starih ljubih mi osebah, med katerimi je teklo moje življenje, to je o svojem očetu, materi, o bratih Alojziju in Frančišku ne bi vedel po-vedati, kdo mi je plemeniteje povračeval mojo ljubezen do njih, mislim temveč, da je bila v vseh enaka udanost. A materino srce je vedno bolj željno, poslušati sladke in prijazne besede, s ka-terimi sin razodeva svojo notranjost in svojej materi sem jaz zaupaval najskrivnejše svoje ob-čutke.

Sicer, v letih preteklih, vladalo je mej nama najtesnejše zaupanje. Vender v onem času vroče moje mladosti, nisva se v mnogih mislih in tud;

sedniku, da je pospeševal dela deželnega odbora, in konča z besedami, da treba sedaj delo pričeti in izvršiti „unberührt durch den Lärm und das Gekänke des Tages in Ueberzeugungstreue“.

Deželni predsednik Schmidt Zabiérow se zahvaljuje za priznalne besede deželnega glavarja, pozdravlja poslance in izreka upanje, da se bodo dela deželnega zbora odlikovala po „Leidenschaftslosigkeit“,*) „Objectivität“**) in po natančni skrbi za občni blagor.

Potem se deželni glavar spominja s prisrčnimi besedami umrlih poslancev O. Nišlervicerja, ki je bil deželni poslanec od leta 1861, in J. Šnablegerja, ki je sedel v deželnem zboru skozi 20 let.

Novoizvoljena poslanca Jan. Huber (namesto Nišlervicerja) in Fr. Wirth (na mestu Šnablegerja) storita obljubo.

Na to se voli pet odsekov: Finančni (12 udov), juridično-politični (6 udov, med njimi 5 doktorjev), odsek za stavbe in komunikacije (9 udov), gospodarski (10) in revizijski ter verifikacijski (6). Slovenski poslanec Muri je izvoljen v dva odseka (gospodarski in revizijski), nemški konservativec Janez Huber samo v revizijski, poslanec Gr. Einspieler pa v nobenega.

Tako so častiti gospodje liberalno - nacionalni poslanci kar v prvi seji z dejanjem pokazali, kako so si v srce zapisali lepi nauk deželnega predsednika o „Leidenschaftslosigkeit“ pa „Objectivität“, Le tako naprej; plačilni dan tudi za liberalni koroški deželni zbor ne bode izostal!

Dr. Abuja predlaga, naj se voli poseben železnični odsek. Volil se bode v jedni prihodnjih sej.

Dr. Steinwender predlaga, naj dež. zbor še za časa sedanjega zasedanja vse potrebno ukrene, da se ustanovi dež. hipotečna banka in naj se mesto ravnatelja takoj razpiše. V zadnjem zasedanju sklenjeni zakon še ni dobil najvišjega potrjevanja; ne vemo zato, zakaj se gospodom tako mudi! Steinwenderjev predlog se odda gospodarskemu odseku.

*) To zgodi se tedaj, če nekateri kolovodje kaj izmislijo v tajnih odborih in drugi poslanci temu brez ugovora prikmajo, kakor je navada v koroškem dež. zboru! Dop.

**) O tej znamo koroški Slovenci dolgo pesem! Dop.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. januarja.

Liberalne demonstracije. Ogerski liberalci že začenjajo demonstracije po deželi za stranko. S tem najbrž hočejo preslepiti višje kroge, da bi mislili, veliko večino ogerskega prebivalstva je za liberalno stranko. V mestnem zboru v Novem Sadu je predlagal protestantski duhovnik Molnar, da se povodom sankcije proticerkvenih zakonov izreče vladarju zvestobo, udanost in ljubezen, in se ob enem Wekerle, Csaky in Szilagyi imenujejo za častne meščane. Proti izjavi udanosti vladarju ni seveda nikdo ugovarjal, in se je tudi jednoglasno vsprejela; imenovanju ome-

ne v verskem prepričanju strinjala. Sedaj bila je jedinstvo najinega mišljenja popolna in obema bilo je to v živo zadoščenje. Verske misli bile so zelo pogostoma snov najinih pogovorov.

Moja mati ni bila izobražena, a bila je obdarjena neutrudljivo delavnim razumom in bistro pa pravično sodbo. Vzgojena maloštevilnimi, a dobrimi knjigami, znala je strinjati Evangelije s razumom in imela je občudovanja vreden spomin za reči, katere je videla ali o katerih je slišala praviti.

Njena zgovornost ni bila velika in cvetoča; a njena beseda bila je odločna, bolj resna ko živa, ne posebno dovtipna, vendar o priložnosti združena z vablivo milobo in zelo simpatična vsem, ki so jo poznali.

Komu je pač mogla njena beseda bolj ugajati kot meni, ki sem se je sedaj, ko mi je bila prej toliko časa odvzeta, veselil z novo ljubeznijo, novim spoštovanjem in kakor se človek veseli redkega blagoslova božjega, kojega je mislil, da ga je izgubil, a ga naenkrat zopet dobi.

Po značaju svojem razporejena in po dolgoletnej navadi k vzvišenemu skazovanju ljubezni in požrtvovalnosti bila je moja mati zelo pobožna, a nič malovrednega, nič praznovernega ni bilo v njenej pobožnosti.

(Dalje sledi.)

njenih oseb za častne meščane so pa odločno ugovarjali opat Kopper, potem pa Srba Polit in Vucetić, naglašajoč, koliko bodo škodovali katoliški in pravoslavni cerkvi proticerkveni zakoni in da bi bilo imenovanje ministrov, ki so zgubili zaupanje vladarjevo, za častne meščane demonstracija proti vladarju samemu. Večina se seveda na vse ugovore ni ozirala in Wekerleja, Szilagyi in Csakyja imenovala za častne meščane s 50 proti 22 glasom. Kdor ve, kako se vrše volitve na Ogerskem, se temu ne bode čudil. Gospodje se imajo liberalni vladi zahvaliti, da sede v mestnem zastopu. Naj pa pride drugačna vlada, pa bode lahko dobila mestni zastop povse drugačnega mišljenja.

Sleparije pri ogerski državni blagajnici. V liberalni Ogerski so goljufije in poneverjenja na dnevnem redu. Sedaj se je pokazalo, da je uradnik Kadits poneveril več pristojbin, katere so vplačale stranke in neopravičeno dajal pobotnice s podpisom glavnega blagajnika. Sleparja so takoj odpustili iz službe. Koliko je goljufal, se še ne ve. Ogerski ministri naj bi skrbeli za red pri uradih, ne pa kovali zakonov proti cerkvi.

Ogerska kriza. Vedno z večjo gotovostjo se zatrjuje, da bode Khuen Hedervary bodoči ministerski predsednik ogerski. To se pa še ničesa ne ve, bode li ban ministre vzel samo iz liberalne stranke, ali pa tudi iz drugih strank. Občeval je ban tudi z nekaterimi politiki, ki niso v liberalnem klubu. To pa vzbuja že strah mej liberalci. Tolažijo se sicer še s tem, da ban hoče le poizvedeti, kako stališče bi zavzele druge stranke proti njegovemu ministerstvu. Nam se to ne zdi verjetno, temveč bode najbrž Khuen skušal tudi nekaj mož, ki niso v liberalnem klubu, spraviti v ministerstvo, da ne bode popolnoma odvisen od liberalcev. Liberalni listi že prete, da bi v tem slučaju ne podpirali nove vlade. Kdo pa ve, če bi liberalci s tem le sebi ne škodovali, kakor so avstrijski liberalci ob nastopu Taaffejeve vlade, ko so svoje somišljenike izrinili iz ministerstva. Koliko let je minolo, predno so dobili zopet kak vpliv na vladanje.

Cankov je zopet v Bolgariji. Ze pri prihodu je v nekem govoru naglašal, da se Bolgarija mora sporazumeti z Rusijo. To je pa mogoče samo, ako Bolgarija dobi pravoslavno vladarsko rodbino. Izražal je nado, da bode knez pripomogel k sporazumljenju. Ves ta govor je bil torej naperjen proti knezu, ki hoče prestolonaslednika vzgojiti v katoliški veri. Bati se je, da bode prihod Cankova v deželo začetek novih zmešnjav. Pod krinko pravoslavja bode Cankov delal agitacijo proti knezu. Ministri se bodo morda še kesali, da so mu odprli pot v Bolgarijo. Njegovi pristaši najbrž tudi v sebranju ne bodo dolgo vlade podpirali.

Svoboda govora v parlamentu. Vladni časopisi v Nemčiji se še niso potolažili, da državni zbor ni dovolil sodnega postopanja proti socialističnim poslancem. Sedaj zahtevajo, da se omeji svoboda govora v parlamentu. Spremeniti se more tako državno-zborski poslovni red, da veleizdajski in puntarski govori v državnem zboru ne bodo več mogoči, kajti le tako je mogoče doseči, da ne bode potrebno, da bi sodišča posegala vmes. Ti časopisi nekako dajo razumeti, da bi sicer utegnili tudi zaradi govorov v državnem zboru poslance klicati pred sodišče. Do tega pač tako hitro še ne bode prišlo, ker državni zbor bo že branil svoje pravice. To bi bilo tudi povsem nekaj novega, kar ni v nobeni parlamentarni državi.

Slovstvo.

Teoretično-praktična pevska šola. Spisal Anton Foerster. Četrti natis. Cena 75 kr. av. v Ljubljani 1894. Tiskal in založil R. Mičic. (Nemško in slovensko.) — To je pač dobro spričevalo za tako delo, ako v primeroma kratkem času izide četrtil. Gosp. Foerster je pri nas na glasbenem polju storil že jako veliko, ne le kot umetnik in skladatelj, ampak tudi kot učitelj. Ta pevska šola stoji nekako v sredi med njegovo „Pesmarico po številkah“ in „Naukom o harmoniji in generalbasu“. Zato ni prav lahka, ampak zahteva od učenca že precej razuma, a se tudi ne spušča v višja teoretična razmotranja. Zato je psč najbolj primerna za učence srednjih šol. Glede na ta namen jo je g. pisatelj izdal tudi v slovenščini in nemščini hkrati. To sicer zelo povečuje obseg knjige, a je ugodno za učitelja naših srednjih šolah, kjer se mora petje voditi v obeh jezikih. Pred vsem teži ta pevska šola v to, da se pevci ne

učé petja mehanično, po posluhu, temveč po pravem razumu. Radi tega rabi v tej šoli notam ne le metoda po številkah, temveč tudi solmizacija. Prve vaje se vrše samo po številski metodi. Ta način je jako pripraven, ker zelo olajša učenca razumevanje tonovskih načinov. Zato so se ga tudi hitro poprijeli, ko jo je izumil prof. Galin. Potem preide pisatelj na notno pisavo, vodi najprej pevca v raznih intervalih in preide na razne tonovske načine. Nauk v „portamentu“ bi se lahko podal pozneje, morda pri družih pevskih okraških, ker je pri neizobraženih pevcih, zlasti pevcih napačni „portamento“ jako neprijeten. Zelo bodo učitelju pomagale pri učenju razne pesmi, ki so vsejane med vaje. Posebno pripravi so mnogi „kánoni“, ker pripravljajo pevca na polifonno petje. Zelo bistroumno so nekateri statični sestavki. Dodan je slovarček strokovnih izrazov, ki je prav raben in natančen. Želimo tudi temu novemu natisu, da bi mnogo mladih grlizuril v lepi glasbeni umetnosti. — Cena knjigi, broječi 109 strani velike osmerke, je 75 kr.

Mestni vodovod ljubljanski.

Iz nastopnih števil, katere so izcerpane iz zapisnikov, katere vodi mestni vodovodni urad, razvidna je visočina podzemeljske vode v glavnem vodnjaku vodovodne postaje v Klečah tekom leta 1894.

Znamenje + pred številko znači, da je stala dotični dan voda nad zidanimi tlami v vodnjaku in znamenje —, da se je znižala voda pod zidana tla.

Tlak strojnega poslopja leži 306.80 metrov in zidana tla v vodnjaku 286.50 metrov nad morskovo višino, globok je tedaj vodnjak 20.30 metrov.

Ker nam je znana globočina vodnjaka, izračunati je lahko pripomočkom nastopne tabele gladino podzemeljske vode.

Od zidanih tal vodnjaka navzdol potisnjene so v vodeno plast cevi iz litega železa 80 mm svetlobe do 265.60 metrov nad morskovo višino, kjer je obešena posebna košarica, ki vodo filtruje in od koder se neposredno voda zajema; ker nam je znana tudi ta globina, lahko izračunimo precej pripomočkom nastopne tabele, kako visoko je stala voda pojedine dneve v zgoraj imenovanih cevéh iz litega železa.

Pri skoraj petletnem opazovanju dognalo se je, da je bila voda najnižja dné 20. februarija leta 1893, takrat je bila

pred delovršo — 2.48 metra in tekom delovrše — 2.70 „

najvišjo pa so merili dné 2. maja 1892. leta in sicer

pred delovršo + 1.34 metra in tekom delovrše + 1.21 „

Največja do sedaj opazovana razlika gladine podzemeljske vode iz naša tedaj 3.91 metra.

leta 1894	pred delovršo	tekem delovrše
1. januarja	+ 0.20	+ 0.10
15. „	— 0.46	— 0.53
31. „	— 0.90	— 0.98
1. februarija	— 0.90	— 1.00
15. „	— 1.14	— 1.21
28. „	— 1.40	— 1.52
1. marca	— 1.45	— 1.53
15. „	— 1.63	— 1.73
31. „	— 1.60	— 1.71
1. aprila	— 1.60	— 1.71
15. „	— 1.60	— 1.73
30. „	— 1.27	— 1.45
1. maja	— 1.22	— 1.30
15. „	— 0.78	— 0.96
31. „	— 0.70	— 0.80
1. junija	— 0.66	— 0.76
15. „	— 0.40	— 0.51
30. „	— 0.26	— 0.42
1. julija	— 0.30	— 0.43
15. „	— 0.63	— 0.74
31. „	— 0.94	— 1.08
1. avgusta	— 0.96	— 1.09
15. „	— 1.20	— 1.38
31. „	— 1.43	— 1.59
1. septembra	— 1.45	— 1.57
15. „	— 1.38	— 1.52
30. „	— 1.43	— 1.54
1. oktobra	— 1.42	— 1.60
15. „	— 1.00	— 1.12
31. „	— 0.17	— 0.27

leta 1894	pred delovrško	tekem delovrške
1. novembra	— 0:14	— 0:25
15. "	— 0:31	— 0:45
30. "	— 0:42	— 0:56
1. decembra	— 0:44	— 0:63
15. "	— 0:82	— 0:97
31. "	— 1:04	— 1:18

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. januarja.

(Osnovni shod katol. slov. izobraževalnega društva v Cerknici.) Včeraj ob 4. uri popoldne vršil se je sijajno, mnogoštevilno obiskani shod noveosnovanega društva cerkniškega v primerno ozaljšani dvorani g. župana Zitnika. Otvoril je shod predsednik osnovnega odbora preč. g. dekan Franc Kunstelj z iskrenim nagovorom ter poudarjal važni namen in pomen novega društva. Potem se je vršila volitev odbora z vsklikom. Predsednikom je bil izvoljen g. A. Modic, posestnik z Rakeka. Nato so govorili gg.: dr. I. Sušteršič, dr. I. Zitnik, odbornika kat. slov. delav. društva Potočnik in Gostinčar, društveni tajnik kapelan Pešec. — Več o shodu prihodnjič.

(Umrli je) 4. t. m. g. Josip Muha, župnik v Olimlji na Štajerskem, v 46. letu. Pokopan je bil v soboto Naj v miru počiva!

(Iz Radeč) dne 6. januarja. Predsednikom tukajšnjega krajnega šolskega sveta je zopet izvoljen preč. g. župnik Ivan Zagorjan. G. Franc Juvančič imenovan je pa krajnim šolskim nadzornikom, ker je prejšnji (g. Scheyer) umrl. — Od novoletnih voščil smo se tu odkupili na korist po zimi stradajočim šolske mladine. — Zadnji sejm na St. Janžev dan je bil precej dobro obiskan. Vender je bila kupčija z blagom boljša, od one z živino. — Zima nam je do zdaj še precej prizanašala; nismo imeli mnogo snega. Toda zdaj hoče pa menda donesti, kar je prej zamudila. — V Razboru nad Sevnico so se pretekle božične praznike zadušili trije otroci.

(Iz Kroke,) dne 6. januarja: Učiteljsko društvo v radovljiškem okraju je sklenilo, v šolskem posloju v Kropi vzidati spominsko ploščico pokojnemu gospodu nadučitelju Marku Koršci. Pokojnik si je nabral obilo zaslug za učiteljstvo tega okraja. Zato se ga gg. učitelji hvaležno spominjajo. — V krajni šolski svet so voljeni gg.: Fran Hoenigman, župnik, predsednikom; Luka Hafner, župan, namestnikom; Karol Pibrove in Jože Jalen. — Danes ob 6. uri ima družba sv. Cirila in Metoda po nekateroletnem prestanku svoje občno zborovanje in volitev novega odbora v gostilni „pri Jarmu“. Vpisalo in starih ostalo je že nad 30 udov. Kaže se, da se je začelo večje zanimanje za to važno društvo v Kropi in Kamnigori.

(Iz celovške škofije.) Č. g. Ant. Richter, župnik in dek. oskrbnik v Sokovem (Himmelberg), je imenovan župnikom v Trgu. — V Volšberku je prestopil od evangelske h katoliški veri 19letni G. G. Polloczek.

Iz Celovca) dne 4. januarja: Nemško-liberalno-nacionalni listi sedaj, ko gre za nabero novih naročnikov svoje predale polne z obilnimi in drznimi napadi na duhovščino in katoliške naprave. Zlasti nemška književna družba sv. Jozefa jih hudo bode; napadajo jo ostro in tudi posameznih udov ne prizanašajo. Zbog tega pridejo v imenik samo imena tistih udov, ki to žele, ker se mnogi bojé, da bi jih potem zasramovali po liberalnih listih. To Vam je svoboda! Menda bodo katoličani ne samo v Trstu, marveč i na Koroškem kmalu morali romati v — katakombe. — Staluo rubriko imajo koroški „hetzkaplani“ v liberalnih listih. Da se pa kaplani in župniki ne čutijo preveč osamljene, pridružijo jim semtertje tudi mil. g. knezoškofa. To se je zgodilo i te dni zopet, ko č. nadpastirja napadajo zbog nekih pašnikov na Blatnici. — Opomba vredništva: Popolnoma tako delajo ob novem letu tudi slovenski liberalci v Ljubljani.

(Občinske volitve na Koroškem.) Piše se nam: Pri volitvah v probujenem Šmihelu nad Pliberkom (občina Bistrica ob Pliberku) je sijajno zmagala slovenska stranka vkljub strasti oskrbnikov grofa Turna iz Pliberka in Mižice in nekaterih domačih liberalcev. Volilcev še nikoli ni bilo toliko. Nasprotniki prišli so na volišče, šteli svoje, videli, da pogorijo, zato umaknili se v sosedno gostilno in tam — kleli, da se je kar treslo. Slovenski kandidatje so dobili malone vse glase, le nekateri so se

razecepili. Nadzoroval in vodil je liberalno stvar (kakor je na Koroškem že samo ob sebi umevno) nadučitelj. Po volitvi so tako sijajno propadli liberalci kar besneli, bruhali same jeze najhujše surovosti nasproti Slovincem, zlasti proti velezaslužnemu župniku vč. g. Šumahu in kaplanu Mat. Grmu. No, ravno te liberalne surovosti so mnoge bolj omahljive volilce prepričale, kako stoji z hvalisano liberalno „omiko“ in „kulturo“. — O sijajnem izidu obč. volitev v Globasnici sem sicer že poročal, a naj omenim še nekaterih podrobnosti. Tam je bila volitev bolj burna, kakor v Šmihelu, ker so tudi nasprotniki volili. Upali so na gotovo zmago. Mislili so namreč, da imajo drug in prvi razred že v žepu, šli so torej le še na tretjega. Ali ta „špas“ se jim vendar ni mogel privoščiti in tako so prav sijajno pozebli v vseh razredih, niti jednega svojih niso spravili v odbor. Med slovenskimi volilci je vladala nad sijajno zmago silna navdušenost. — V Dješkah nad Velikovcem je zmagala pri volitvah slovensko konservativna stranka.

(Koroške novice.) V Celovcu se je ob novem letu obesila 70letna A. Kompos. — Dne 26. dec. zvečer napadli so hlapci grofa Turna v Pliberku nekega kmetskega sina in nekega hlapca iz Libuč, ko sta hodila domov. Obadva sta hudo ranjena zlobne napadalec so zaprli. — Zmrznil je blizu Preblja po noči 24. dec. 22letni hlapec C. W., pri Spod. Dravogradu pa neki železnični delavec.

(Iz Litije.) 4. januarja. Na Silvestrov dan bil je pri nas zabaven večer z alegorijo, nagovorom, tamburanjem in petjem. Ljudstva zbralo se je polno. Izvajanje točk precizno. V znak hvaležnosti in za neumorno delovanje g. učitelja J. Bartla v Smartinu, kateri je poznat kot izvrsten zelo marljiv organist i pevovodja, podarila se mu je dragocena taktirka s srebrom okovana in krasno izdelana.

(Iz Zagorja ob Savi:) V naši fari je bilo rojenih leta 1894 207, umrlo jih je 130, poročenih je bilo 40 parov. — Naš semenj na starega leta dan je bil precej dobro obiskan. Goveja živina je bila še precej čedna, vzlasti pitani volički. A vendar je ni bilo toliko, kakor v predzadnjem semnju na vernih duš dan. Tudi cena je baje nekoliko padla. Mnoge vzlasti hribovce je zadrževal sneg, da niso pokazali, kaj imajo doma v hlevu. — Krčmarju Weinbergerju se je ponesrečil konj. Hlapec je vozil led, hoteč vpreči, se konja splašita, pes gospodarjev se zaganja vanje in jeden zlomi pri tem sprednjo nogo. Živinozdravnik iz Litije mu jo zdravi, če bode kaj z njo?!

(Iz Pulja,) 4. januarja: Istrsko-lahonska poslanca Rizzi in Bartoli izjavila sta v državnem zboru, da v Istri je jedino italijanski element izobražen, da Rizzi je trdil, da istrski Slovani niti zmožni niso za kulturo. Od tega časa pa tudi laški listi kaj ošabno pišejo o sebi. Puljski „Giovinne Penziero“ s ponosom naziva svoj narod „elemento colto e civile“; seveda Slovani, kot da so „Culufakri“, dobé hude brce. Da je Italijan v Istri res visoko izobražen, o tem prepriča se lahko vsak, ako pogleda v laška mesta. O njihovi kulturi prepričajo te smrdljive ulice njihovih mest in bujno razvito pobalinstvo, tukaj imenovano „mularija“. Da je pa njihova kultura tako iznajdljiva, ne bi si mislil. Včeraj (3. januarja) padlo je pri nas 3 cm., reci: tri centimetre snega — dobra slana. Mestni očetje, kojim na čelu je isti Rizzi, pa so bili vsled te nenavadne prikazni vsi zbegani. In kaj storé. Hitro se napravi „drevo“, vanj kamenja in nekoliko mož, spredaj pa dva para konj, in ajd, orali so debelo snežno odejo po cestah puljskih. So-li orali, da bi bolje rastla njihova kultura, ali so orali ledino, na kojoj ima kliti in bujno zrasti — kultura slovanska?

(Umrli) je dne 5. januarja v Slavini, Marija Bele — stara Šurklja. Rojena je bila 4. julija 1798, je dosegla toraj starost 96 in pol let. Živela je večinoma v uboštvu.

(Jugoslovanske novice.) V Dubrovniku namepravajo uvesti električno razsvetljavo. Stroj bode gonila vodna sila. — Dunajski nuncij je sporočil hrvatskim škofom onostran Velebita, da smejo sami imenovati prve dostojanstvenike kapiteljske tekom prihodnjih treh let v imenu sv. očeta, sporazumljeni s kraljem. — V Siveriču so vlomili v noči med 14. in 15. decembrom neznani lopovi v urad rudarskega društva. Odnegli so dve Wertheim-ovi blagajnici 400 metrov daleč. Iz prve so ukradli 600 gld. v gotovini. K sreči so pustili v drugi za 20.000 gld. državnih obligacij. — Letošnje velike vojaške vaje bodo menda okoli Pečuh-a. Sešli se bodo vojni kori

iz Zagreba, Gradca, Pešte in Požuna. Časniki poročajo, da se jih bodeta udeležila nemški cesar in laški kralj. — „Hrvatska“ sporoča, da pride v kratkem v Zagreb slavni mešani zbor Dimitrija Slavjanskega. Priredil bode tri koncerte.

(„Katol. Dalm.“ št. 90—92.)

(Nasledki pijančevanja.) Z Dolenjskega, 4. januarja: Minolega meseca poročali so časopisi, da se pripravlja v državnem zboru nova postava proti pijančevanju. Pisali so, da je dr. Roser trdil v državnem zboru, da je pijančevanje največja nesreča za ljudstvo, občine in cesarstvo, kar je podprl a številkami, ko je omenil, da je v blaznicah 28 odstotkov izmej pijancev in da je živelo od 57 otrok iz desetih pijanskih rodbin le 9, med tem kojih je bilo od 61 otrok iz treznih rodbin 50 živih in zdravih. Naj dodam temu iz lastne skušnje ta-le izgled, ki nam potrjuje, kako resnična je bila ta trditev dr. Roserja. Tu sta živela zakonska dva od leta 1882 do lani. Žena od teh pa je bila velika pijanka, in sicer jedina v vsi fari. Pila pa je posebno rada žganje. Pravili so, da je izpila večkrat po četrt litra in tudi več kar na dušek. Bila je vsak dan pijana in v pijanosti sta se z možem prepirala, pretepala. Govorili so tudi ljudje, da je hotela v pijanosti zažgati hišo in da je imela po noči nož pod zglavjem, da bi moža zaklala. K sreči je lani meseca novembra umrla, in sicer še le 40 let stara. V zakonu je imela v 11 letih 10 otrok in od teh živi danes jedino najmlajše dete, staro 13 mesecev, pa tudi to ne bo živelo, vsi drugi pa so pomrli v prav rani mladosti, le jeden sam je doživel 6 let. Drugi pa so pomrli v tej-le starosti: Prvi star 1 leto 5 m., drugi poldrugi mesec, tretji 1 leto 7 mesecev, četrti 6 mesecev, peti 6 let 11 mesecev, šesti 5 mesecev, sedmi 2 meseca, osmi in deveti (dvojčka) po 23 in 25 dnij. Torej od 8 otrok ni čakal ne jeden 2 let in 6 jih je pomrlo pred jednim letom! Ali nam ne potrjuje ta izgled, kako grozni so nasledki pijančevanja, vzlasti še žganje!?

(Zmrznil.) Iz Adlešič 4. januarja: V nedeljo jutraj je šel od tu iz pobreškega grada logar Anton Fink po opravilih na Vinico. Od tam pa se je podal še le popoldne okoli 4. ure proti domu in sicer ko je hudo snežilo. Na precej daljni poti pa je in sicer, kakor se pripoveduje blizo Željla, onemogel in zmrznil. Ker ga ni bilo domu, so ga šli iskat in našli so ga še le v sredo popoldne. Na njem je ležala psica, katero je imel seboj. Uboga žival je bila toraj cele tri dni pri njem noč in dan v hudi zimi. Bil je doma iz novomeške okolice in star čez 50 let.

Društva.

(Včerajšnji javen shod slov. kat. delavskega društva) je bil obilno obiskan. Mej drugimi govoril je na shodu tudi državni poslanec Povše, čegar plemenite besede so navzoči vneto odobraval. Vsprejele so se nekatera resolucije, ki se bodo v obliki peticij izročile v uvaževanje deželnemu zboru. Obravnavala so se vprašanja o zboljšanju nezdravih razmer pri bolniških blagajnah, volivna pravica za deželni zbor, delo kaznencev in zavarovanje za starost.

Narodno gospodarstvo.

Razmere glede pašnikov v Bohinju.

Čim bolj se šopiri gospodujoči kapitalizem v tej ali onej obliki, tem bolj propadajo razni stanovi kot žrtva v sužnost ali vsaj opasno zavisnost njegovo. Žalostne razmere kmečkega stanu so premnogokrat le posledica te zavisnosti. Žali Bog! tudi na Kranjskem prevladuje kapitalizem, tudi pri nas velja, mogočni ima moč, denar je sveta vladar. Dolenjca vničuje poleg trtne uši gladovno oderuštvo, Notranjcu ukazuje brezobzirno denarni mogotec in Gorenjca preti vničiti obrtna družba s prikrajšavanjem našemu kmetu neobhodno potrebne pašne po planinah. Posebno pogubljivo je ravnanje imenovane družbe zadnja leta sem v gospodarskem oziru celemu Bohinju.

Komur je le količkaj znan divjeromantični Bohinj, spozna takoj, da tukaj živi planinsko ljudstvo, kojemu je edini vir dohodkov živinoreja. Polja je malo v obeh dolinah; pridno je sicer obdeluje kmetovalec, a ž njim bi se niti tretinja tukajšnjega ljudstva ne moglo preživeti. To najbolj ve in izkoriščuje obrtna družba, ki v teku leta poproda za mnogo tisočakov žita in moke.

Tudi lesa ni toliko, da bi zadostoval kupčiji. Kar bi bilo vredno imenovati — je izdelovanje

škafov. A les, kje ga dobiti? Pošteno ga mora zopet plačati družbi naš trpin. Toraj s čim naj se preživi krog 5000 ljudi v goratem in skalnatem svetu? Polja ni, obrtnija je malenkostna, kje naj si išče Bohinjec življenja? Vir vsem dohodkom, s kojimi preživi in oskrbi družino, plača davke in druge potrebe, je edino le živinoreja in ž njo v tesni zvezi potrebna paša po planinah. — Vzemite Bohinjec pašnike, potem ste ga gromotno uničili, potem mora iz Bohinja s trebuhom za kruhom.

Zalostna resnica pa je, da ravno obrtna družba pogubonosno pritiska kmečki stan v Bohinju. In če bo šlo tako še nekaj let naprej, bo tudi v Bohinju, kjer je do zadnjega cvelo blagostanje, nastopila revščina.

Živine je vsled vravnave pašnikov vedno manj, toraj tudi manj dohodkov — manj premoženja.

Nekdaj je gonil marsikateri kmetovalec ponosno več kot po deset parov živinčet v planine, a sedaj — kolika sprememba — stopa žalostno za maloštevilno čredico. Kaj je tej spremembi vzrok? Odgovor je lahak — paša ni več prosta.

Sicer ima kmet popolno, neovrgljivo pravico do paše, toda kaj mu pomaga, ker mu je gospoda neusmiljeno pod pretvezo, da varuje gozd, zabranjuje s zaklinčevanjem na nečuten način kjerkoli boče. — Priznati moramo, da lastnik gojzda je družba, a paša ta je v isti meri last kmeta, kot gozd mogočne gospode. Vsak lastnik ima pravico svoje posestvo varovati proti škodi; to pravico radi pripoznamo družbi, a pri tem varstvu mora postopati vsaj toliko z ljubeznijo do bližnjega — kmeta, da mu ne krati postavne starodavne pravice do paše. Saj je že tisočkrat dokazano, da paša gozdu ne škoduje, temveč še-le njega hitro rast pospešuje. In vendar vkljub temu družba zaklinčuje pašo brezobzirno na škodo kmetovalčevu, ki si pomagati ne more in ne sme. (Konec sledi.)

Telegrami.

Kriza na Ogerskem.

Budimpešta, 7. januarja. Cesar je včeraj dopoldne vsprejel predsednika gospodske zbornice Josipa Szlavyja, predsednika zbornice poslancev Desiderja Banffyja, poslanca Kolomana Szella in bana grofa Khuen-Hedervaryja.

Budimpešta, 7. januarja. Danes je cesar vsprejel v zasebni avdienci Kolomana Tiszo in Julija Szaparyja.

Dunaj, 6. januarja. V Gradcu, na Dunaju in v Budimpešti je palo mnogo snega. Promet je več krajih zadržan, tudi nekaj ljudi je že žrtva slabega vremena.

Praga, 6. januarja. Vladna predloga o spremembi volilnega reda zaradi osnove novega sodnijskega okraja v Teplicah, izročila se je odseku. Proti izročitvi odseku glasovali so samo Mladočehi.

Budimpešta, 6. januarja. Solastnik časopisa „Pesti Hirlap“ Teodor Legrady se je ustrelil.

Sredec, 7. januarja. Demonstracija ob Cankovovem prihodu je bila umetno napravljena. Pol ure pozneje pa že nikdo o njej ni govoril. Tudi se nikdo za to ne briga, da je Karavelov prišel iz ječe.

Berlin, 7. januarja. „Berliner Neueste Nachrichten“ oporekajo novico, da bi bil knez

Bismarck vsled smrti svoje soproge duševno opešal.

Pariz, 7. januarja. Zaprlo so bivšega urednika časopisa „Nation“, ker je obdolžen, da je od južne železnice izsilil več denarja.

Foix, 7. januarja. Snežni plaz je v Orlu pri Axu razrušil štiri hiše in 12 gospodarskih poslopij. Petnajst ljudi je mrtvih. Tudi več živine je poginilo.

Madrid, 6. januarja. Umrl je generalni kapitan španske vojne maršal Pavia marki Novalliches.

Algier, 7. januarja. Po Algieru gre močen sneg in nevihta. Napravilo je že mnogo škode.

Umrli so:

4. januarja. Pavel Baraga, mizarjev sin, 8 dni, Kolesijske ulice 12, vsled krča v željstih.

5. januarja. Jernej Novak, mestni ubog, 75 let, Karlovska cesta 7, marasmus. — Hermína Grund, sladničarjeva hči, 8 dni, Tržaška cesta 12, božjast.

6. januarja. Marija Piškur, posestnikova žena, 86 let, Florjanske ulice 19, marasmus.

V bolnišnici:

3. januarja. Jernej Rozman, delavec, 33 let, jetika.

Tuji.

3. januarja.

Pri **Stonu**: dr. Exner, Beyer z Dunaja. — dr. Schmiding, dr. Dereani iz Kamnika. — Deutsch iz Zagreba. — Homan iz Radovljice. — Piva iz Rakeka. — Kovač iz Ilir. Bistrice. — dr. Burger iz Kočevja. — Maier iz Monakovega. — Leder iz Grada.

Pri **Malču**: Goldsteiner, Felle z Dunaja. — Benedek iz Brezovca. — Hatz iz Trsta. — Gerhard iz Rajhenburga. — Šinek iz Gradiške. — Janez in Albina Verovšek iz Oglina. — Kaufman iz Grada.

Pri **bavarskem dvoru**: Zupančič iz Celja. Pri **avstrijskem caru**: Tomšič iz Novega Mesta. — Troha iz Kroke.

Tržne cene v Ljubljani

dné 5. januarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 60	Speh povojen, kgr. . .	64
Rež, „	5 10	Surovo maslo, „ . . .	74
Ječmen, „	5 50	Jajce, jedno „ . . .	3
Oves, „	5 60	Mleko, liter „ . . .	10
Ajda, „	6 60	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso, „	6 —	Telečje „	62
Koruz, „	6 30	Svinjsko „	58
Krompir, „	2 45	Kostrunovo „	40
Leča, hkl. „	10 —	Piščanec „	50
Grah, „	11 —	Golob „	18
Fižol, „	10 —	Seno, 100 kgr. . . .	1 87
Maslo, kgr. „	94	Slama, 100 „	1 70
Mast, „	66	Drva trda, 4 kub. m. .	7 20
Špeh svež, „	56	„ mehka, 4 „	5 20

Primerno družinsko ali prijateljsko božično ali novoletno darilo je
mej dobrimi stvarmi najboljša:
kemično čisti higijenični

Kranjski liker
iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja,
trgovca „pri voglu“ v Ljubljani, Pred škofijo.

Isti, specialiteta prve vrste,
je nedosežen gled dobre in vpliva blagodejno na prebavne
organe ter oživljuje. Ne smelo bi ga pogrešati nobeno
gospodinjstvo.

Dobiva se pri izdelovalcu J. Klauerju, trgovcu „pri voglu“,
v vseh boljših špecerijskih in trgovinah z jestvinami (delikatesami),
kakor tudi v kavarnah. 616 25-17

Dunajska borza.

Dné 7. januarja.

Skupni državni dolg v notah	100	gl.	60	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	„	55	„
Avstrijska zlata rent 4%	125	„	25	„
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	100	„	35	„
Ogerska zlata rent 4%	123	„	90	„
Ogerska krona rent 4%, 200 kron	99	„	05	„
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1047	„	—	„
Kreditne delnice, 160 gl.	410	„	75	„
London vista	124	„	—	„
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	„	75	„
20 mark	12	„	14	„
20 frankov (napoleon)	9	„	87 1/2	„
Italijanski bankovci	46	„	20	„
C. kr. cekini	5	„	81	„

Dné 5. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	148	gl.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	163	„	—	„
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	197	„	25	„
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	„	10	„
Tisne srečke 4%, 100 gl.	143	„	25	„
Dunavske vravnave srečke 5%	131	„	—	„
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	„	75	„
Posojilo goriškega mesta	111	„	25	„
4% kranjsko deželno posojilo	67	„	—	„
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	„	80	„
Priporočila obveznic državne železnice	223	„	—	„
„ „ južne železnice 3%	167	„	35	„
„ „ južne železnice 5%	130	„	50	„
„ „ dolenskih železnice 4%	98	„	50	„

Kreditne srečke, 100 gl.	199	gl.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	149	„	—	„
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gl.	18	„	—	„
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	„	50	„
Salmove srečke, 40 gl.	70	„	70	„
St. Genois srečke, 40 gl.	72	„	50	„
Waldsteinove srečke, 20 gl.	52	„	—	„
Ljubljanske srečke	26	„	50	„
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	179	„	25	„
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3485	„	—	„
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	526	„	—	„
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	106	„	—	„
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89	„	—	„
Montanska družba avstr. plan.	100	„	—	„
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	177	„	—	„
Papirnih rubljev 100	133	„	25	„

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zrupe pri izrebanju, pri izrebanju
najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.